

ligesaagodt vie en Præst, som en Biskop kan gjøre det. Vore egne Biskopper ere fra Begyndelsen af viede af en Præst, og det en tydsk Præst, der aldrig har været Biskop, saa at det at vie Præster kan en Præst ligesaa godt gjøre som en Biskop. Jeg tror ikke, at den ærede Minister og hans Biskopper, naar de tænke nærmere over denne Sag, kunne foretrække dette; men hvad jeg er vis paa, er, at det ikke vil være til Baade for Folketirken, og at det derfor er langt bedre, ligesom det ogsaa er langt simplere og langt naturligere, at gaae den i dette Lovforslag ankydede Vej. Den ærede Kirkeminister sagde, at dette Lovforslag var affattet med megen Moderation, og han søiede til, at naar han som Individ betragtede det, kunde han selv finde sig fristet til at tiltræde det, men at han ikke var Individ, han var i Spidsen for Kirkens Styrelse. Ja, jeg vilde ønske, at den ærede Minister havde hørt, hvad der saa smukt blev sagt af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Casse), at Ministeren tillige skal indtage det Standpunkt at være Individ og Menneske, og ikke ombytte det reent menneskelige Standpunkt, jeg vil ikke sige: med et umenneskeligt, men jeg vil sige: enten med et biskoppeligt eller lustigt Standpunkt. Han skal som Menneske føle sig som Medlem af Kirken, føle, hvad han som Medlem af Kirken under de givne Omstændigheder kunde finde sig forpligtet til at kræve, og saa skal han gjøre imod Andre, hvad han vil kræve for sig selv. Ved at blive paa dette reent menneskelige Standpunkt gaaer den ærede Minister ikke vild; stiller han sig derimod paa et høiere Standpunkt — jeg ved forøvrigt ikke, hvad det skulde være for et høiere Standpunkt, men lustigt maa det være — men hvad enten han nu stiller sig paa et kirkeministerielt Standpunkt, eller et paveligt, eller et biskoppeligt, eller et hvilket som helst andet Standpunkt, saa skal han ikke see bort fra, hvad han som Menneske, som Individ kunde tvinges til under visse Forhold at kræve for sig selv, han skal som Mini-

ster ikke nægte Andre dette, især naar han derved kun gjør disse Andre Ret og ikke Noget Uret, og navnlig naar der ikke derved skeer det mindste Brud paa Folketirken, ikke gjøres, som den ærede Minister to Gange sagde, „Indgreb“ i Folketirken. Dette Udtryk fandt dog ikke engang den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holstein) godt og rigtig, thi han meente, at det kun var et „Foregreb“; men naar det ærede Medlem nu faaer dette slaet af, saa vil han maaskee ved nærmere at betænke sig selv slaae endnu Mere af og komme til, at det Foreslaaede hverken er et „Indgreb“ eller et „Foregreb“, men at det er en ganske naturlig videre Ordning af det allerede Bestaaende. Det er denne ullykkelige Tanke, at Grundloven har lovet os en Kirkeforfatning, som vi ingen Brug have for, det er denne ullykkelige Tro, at vi savne en saadan Kirkeforfatning, og at vi for enhver Priis maae see at staffe den tilveie, fordi den skal ordne, hvad vi ikke selv kunne eller ville ordne, det er den, der har forledet den ærede Minister til at tale om „Indgreb“, og den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 4de Valgkreds til at tale om „Foregreb“; men ingen af Delene er Tilfældet. Der har saa tidt været Tale om denne og lignende Sager, og jeg har aldrig lagt Skjul paa den Overbeviisning, som jeg issor udtalte med stor Bestemthed, en Udtalelse, som jeg vil tillade mig at henvise til, at ingen Kirkeforfatning vil skabe os en bedre Repræsentation end den nærværende Rigsdag, saalænge Rigsdagen kun holder sine Tingre fra, hvad den hønt skal holde dem fra, nemlig Tro, Være og Ritus. Alt det derimod, som ikke er reent kirkeligt, men griber paa saa mange Maader mere eller mindre ind i Staten, det skal Staten ordne, og der er Folket den naturlige, den bedste Repræsentation til at udtale Folkets Mening, Villie og Ønske med Hensyn til Ordningen deraf.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Den ærede Taler, der